Ч. 126. Середа 21 (8) червня 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:

на цілий рік	К 4·80
на пів року	„ 2·40
на чверть року	„ 1·20
місячно . . .	„ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	К 10·80
на пів року	„ 5·40
на чверть року	„ 2·70
місячно . . .	„ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

З Ради державної. — Кабінет Феєрварі'ого. — Депутация представителів земств у царя. — Перед великою битвою в Манджурії.

На початку вчерашного засіданя палати послів президент палати ґр. Феттер повідомив палату, що посол Валевский зложив свій посольский мандат. Відтак приступила палата до дальшої дискусиї над законом о будові льокальних зелізниць. В загальній дискусиї п. Міністер зелізниць Врба впевнив, що правительство не спускає з ока важної справи будови льокальних зелізниць і підпирає еї з цілою ревностию. Що до резолюциї посла Елленбоґена в справі виготовленя загальної проґрами будови льокальних зелізниць, то така подрібна проґрама вимагала би великих жертв. В загальних начерках така проґрама уложена. — Відтак в подрібній дискусиї промавляв посол Брайтер і підніс, що правительственна проґрама будови тих зелізниць мало увзглядняє бажане Галичини. Поставив резолюцию, аби правительство предложило на найблизшу сесию проєкт закона в справі будови льокальних зелізниць Львів-Камінка струмилова-Стоянів і Дембиця-Ясло-Конечна і аби будову зелізниці Львів-Винники-Підгайці розпочато як найскорше. — Ціле предложене о льокальних зелізницях приймила опісля палата в другім і третім читаню. Слідуюче засідане нині.

На суботнішнім засіданю угорского сойму повідомив президент Юст палату, що був у него бар. Феєрварі і сказав, що одержав поручене утвореня нового кабінету. Новий кабінет вже утворений. Нові міністри зложать в неділю в руки Короля приписану присягу, а відтак в понеділковім числі урядової часописи буде оповіщене іменоване нового кабінету. Вкінци повідомив президент палату, що умовили ся з бар. Феєрварим, аби для принятя до відомости відручних писем короля і представленя нових міністрів зібрала ся палата в середу дня 21 с. м. Палата згодила ся на то предложене і засідане закрито. — Є. В. Цісар прибув до Будапешту в неділю о годині 11 перед полуднем. О годині $2^1/_2$ пополудни приймив Монарх членів кабінету ґр. Тіси на прощальній авдиєнциї, а о годині 3-ій нового президента кабінету бар. Феєрварі'ого разом з членами нового кабінету, котрі зложили присягу. Відтак на окремій авдиєнциї був принятий бар. Феєрварі і окремо зложив присягу. — Вчерашне видане урядової часописи оповістило увільнене дотеперішного президента міністрів ґр. Тиси і членів єго кабінету, та іменоване бар. Феєрварі'ого і нових міністрів. Відручне письмо до дар. Феєрварі'ого висказує жаль, що Король не міг доси іменувати правительства з поміж більшости угорского сойму з причини, що більшість не предложила Монархови такої проґрами, на основі котрої міг би поручити з спокоєм судьбу народа вибраному з єго рядів правительства. Письмо висказує дальше надію, що новому міністрови удасть ся ті ріжниці вирівнати і що Король буде міг опісля іменувати правительство з поміж парляментарної більшости.

Вчера по полудни приймив цар в Петерґофі на приватній авдиєнциї депутацию з'їзду земств з Москви і відпоручників міста Петербурга. Депутацию складало 10 представителів земств і 3 представителів міста Петербурга. До царя промовив в імени депутациї кн. Трубецкой. Промова єго тревала пів години і бесідник вказував на сумні події в Росиї, які приневолили представителів земств удати ся безпосередно до царя. Відтак промовив в імени міста Петербурга Федоров. Цар в довшій відповіди висказав жаль з причини великих жертв, які пожирає війна і з причини послідної поражки під Цушімою. Закінчив слідуючими словами: Дякую вам, панове, за виявлені чувства; вірю, що вашим бажанєм єсть підпиране основ нового порядку. Моя воля, воля царя скликаня на-

---

5)

Норвеґія і Швеция.

(Історично-етноґрафічна розвідка. — Написав К. Вербин).

(Дальше).

Підчас коли Норвеґія розвивала ся майже на чисто демократичних основах і там в суспільнім житю мали вагу і значінє лиш особисті заслуги, образоване і вищість інтеліґенциї, в Швециї мали перевагу родова шляхта і духовеньство, а вся шведска суспільність ділила ся на строго відокремлені від себе стани, як шляхта, духовеньство, міщаньство і селяньство. Небавком настало у Норвежців невдоволенє з того, що їх справи заграничні не залагоджувано на спільній раді державній, але в чисто шведскій т. зв. міністерскій раді державній, де їх міністер справ заграничних предкладав королеви. Шведи не розуміли Норвежців, котрих то обиджало, що шведскі шляхтичі споглядали з погордою на них, подібно як Голяндці від 1814 до 1830 р. на Бельґійців. Се спонукало Норвежців, що они у себе дома вже в 1815 р. ухвалили закон о скасованю шляхти, а король тому спротивив ся.

В 1818 р. вступив на шведский престол Кароль XIV. Іван. Тогож року ухвалив стортінґ другий раз той самий закон о скасованю шляхти. Новий король відкликав єго так само, але стортінґ ухвалив єго й третий раз в 1821 р. і так закон той мимо спротиву короля став правосильним. Надармо старав ся король спинити виконанє того закона; надармо їздив до Норвеґії і надармо післав опісля в 1824 р. свого сина Оскара яко віцекороля, через котрого хотів виробити то, щоби король мав безвзглядне право спротивити ся якомусь законови, та щоби основано нову шляхту. Норвежці відкинули сї жаданя а наслідник престола кн. Оскар уступив зі свого становища.

Пізнійше намагали ся Шведи затерти всї ознаки норвеґскої самостійности: титул короля, фляґу і монети а при вступленю на престол короля Оскара І., одинокого сина Кароля XIV., треба було аж виступленя корони, щоби сї справи залагодити остаточно після бажаня Норвежців. До того прийшла ще й справа намістника. Після постанов униї міг король іменувати якогось Шведа намістником в Норвеґії, але ніякий Норвежець не міг бути урядником в Швециї, хоч по правді були Норвежці урядниками в службі заграничній, але против постанов закона. Коли Норвежці зміркували, що Шведи стремлять до того, щоби підорвати їх самостійність, а намістник має до того помагати, то не хотіли вже нічого й чути о тім уряді і він позіставав від 1829 аж до 1836 необсадженим; предсїдателем правительства був тоді найстарший норвеґский радник державний. Пізнійше аж до 1856 р. був намістником Норвежець а опісля був той уряд знову необсадженим. Переходово лиш був найстарший син короля Оскара Кароль віцекоролем від 1856 до 1857 р., але коли король Оскар занедужав, він мусїв обняти реґентию і уступив з Норвеґії.

По смерти Оскара І. вступив в 1859 р. на шведский трон єго найстарший син Кароль XV. Він був прихильний Норвежцям і годив ся на то, щоби єго заступав один міністер державний яко предсїдатель правительства в Християнії, але єго шведскі дорадники уміли недопустити до того, щоби він про сю свою постанову згадав в престольній бесїдї. Шведска опозиция виступала від ту пору остро против корони за єї прихильну для Норвеґії політику. Коли довідала ся о намірі корони, стала домагати ся, щоби король лиш під тим услівєм згодив ся на норвеґский закон, щоби рівночасно і акти державні піддано ревізиї а то в тій цїли, щоби управильнити розпорядимість короля що до воєнної сили обох країв як на суши так і на мори та щоби утворити нову орґанізацию войска і спільний парлямент. Шведске правительство прилучило ся до сего жаданя і під єго напором мусїв король на то пристати.

Коли опісля норвеґский стортінґ порішив проєкт закона о скасованю намістництва, спротивив ся король в норвеґскій раді державній виконаню сеї ухвали, але казав записати до протоколу, що він годить ся з поглядами своїх норвеґских дорадників, лиш не уважає пору за догідну для управильненя сеї справи і длятого застерігає собі поставити пізнійше відповідні предложеня. В Швециї обставали при тім, що справа норвеґского намістництва обходить однаково обі держави а король перепер і тут відложенє справи на пізнійше. Відтак наспіла з Норвеґії адреса стортінґа з дня 23 цьвітня 1860, в котрій заложено протест против швед-

родних зборів єсть непохитна. Безнастанно гадаю о тім. Моя воля буде переведена. Можете сказати то жителям міст і сіл. Від нині будете мусїли підпирати мене при тій праци. Народні збори так як колись привернуть єдність між народом а царем, сотворять підставу живого ладу, котрий буде опирати ся на російских народних основах. — Як кажуть члени депутациї, промова царя зробила на них дуже користне вражінє.

Як доносять з Петербурга до краківского Czas-у, треба сими днями надіяти ся появленя царского указу в справі народних зборів. Вибори відбудуть ся в цїлій державі рівночасно у відношеню одного представителя на 250 тисячів мешканців. На королївство польске припаде около 40 послів. Вибори відбудуть ся мабуть аж у вересни, бо виготовлєнє виборчих лист забере богато часу.

Ген. Линевич телеґрафував дня 17 с. м.: Дня 16 с. м. від години 2 ночи до 9-ої рано сильний наш віддїл вів борбу з ворогом коло місцевости Ляоянчемпен. Ворожа піхота з двома батериями наблизила ся до тої місцевости на віддаленє пятьох верств. Наш віддїл, що був на полуднє від тої місцевости, задержав японьский похід. Около години 6-ої рано Японцї уступили. О годинї 8-ій рано ворожа батерия і три шкадрони розпочали обхідний рух на лївім нашім крилї, крім того замічено, що японьска піхота з артилериєю наміряє обійти наше праве крило. То спонукало команданта наших войск до уступленя з місцевости Ляоянчемпен, аби зібрати свої сили і приготовити атак кінноти. Японьска піхота займила Ляоянчемпен. Коло години 10-тої рано три японьскі шкадрони займили місцевість коло Сіміячен, однако їх відперто. Також на всхід від зелїзниці похід Японців наперед здержали наші стрільці.

Новинки.

Львів, дня 20 червня 1905.

— **Відзначеня.** Є. В. Цїсар надав радникам Намістництва Север. Баньковскому і Богум. Шелиговскому ордери зелїзної корони III-ої кляси.

— **Іменованя.** Є. В. Цїсар іменував радників Намістництва: Ігн. Корженьовского і Ів. Чеховского радниками Двора. — II. Мінїстер просьвіти приділив дра Т. Мандибура, професора руської ґімназиї у Львові до мужеской семинариї учительской в Заліщиках і поручив єму управу того заведеня.

— **Преосьв. Епископ Константин Чехович** повернув онóгди з канонїчної візитациї до Перемишля.

— **Рада міста Львова** в старім складї відбуде ще два засїданя, а то ві второк і середу сего тиждня. Нова рада збере ся на перше засїданє в пятницю дня 23-го о годинї 10-ій рано. Перед засїданєм радні возьмуть участь в богослуженю, яке відбуде ся в лат. катедрі.

— **Населенє міста Львова після віроісповідань.** В р. 1900 було у Львові взагалї 112.245 жителїв католицкого віроісповіданя, а то: 82.597 римо-католиків, 29.327 греко-католиків і 321 вірмено-католиків. Віроісповідників жидівскої релїґії були 44.258, старо-католиків 56. Число православних виносило 481, православних Вірмен 56, протестантів авґсбурґского віроісповіданя 2507, гельветского 326 і 7 англиканьского. Відтак було 11 менонїтів, 4 старообрядців, 2 особи неозначеної близше релїґійної секти, 1 магомеданин і 14 осіб, котрі не признали ся до нїякого віроісповіданя.

— **Будова зелїзничого двірця в Станиславові** має розпочати ся ще в сїм роцї. Дотичне розпорядженє вже вийшло з мінїстерства зелїзниць в порозуміню з мінїстерством скарбу і дирекциї зелїзниць в Станиславові. Після вироблених плянів кошти будови винесуть около 500 тисяч корон.

— **Пожар церкви.** Дня 11 с. м. згоріла церков зі всїми церковними річами в Солинцї, лїського повіта. Шкода виносить 10.000 Корон. Церков була обезпечена на 4.200 К в товаристві „Днїстер“.

— **Великий запис.** Помер́ший онóгди у Відни бар. Альфонс Ротшільд записав 20 мілїонів корон на добродїйні цїли.

— **Крадїж на почтї.** Краківска полїция увязнила перед кількома днями Петра Белю і его сина Жиґмонта, що були заняті при посилках почтових в Кракові. Слїдство виказало, що они забирали з посилок ріжні предмети, як коралї, ножики і т. п. і в части продавали, в части задержували для свого ужитку.

— **Вибух.** Із Зборова доносять: В фабрицї содової води тутешного антикаря Ронїґера лучив ся онóгди вибух кітла. Причиною пригоди була неосторожність робітника, котрий мав до дїла з бензиною. Сила вибуху була так велика, що знищила стїни будинку, а в канцеляриї адвоката на І. поверсї наробила богато шкоди. З людий на щасте не потерпів нїхто.

— **Страшний пожар.** З Парижа телеґрафують: В Лїневіль знищив онóгди пожар колеґію Ст. Пієр. Сторожа пожарна і войско дармо силували ся угасити пожар. Двох офіцирів сторожи і двох стражників погибло в полуміни при ратованю учеників.

— **Зелїзнича катастрофа.** Як доносять з Праги, наїхали на себе в пятницю на стациї Глубочек два поїзди, товаровий і службовий, в котрім їхало 13 урядників: девятьох з них єсть тяжко ранених, а один потерпів потрясенє мозку.

— **Утїкли з вязницї.** З львівскої вязницї при улици Казимирівскій утїкли вчера о годинї

ского пониманя справи намістництва і вказувано на то, що коли Норвеґія в 1847 р. предложила була проєкт зміни грамоти державної, то не дістала на то нїякої відповіди. Зазначено також і то, що зміна може настати лиш на основі повної рівноправности обох держав.

В слїдуючім роцї згодила ся Швеция о стілько на ревізию грамоти державної, що готова була віддати вступні наради спільній комісиї, зложеній з представителїв обох народів в тім відношеню як числа населеня обох держав і під предсїдательством Швециї. Справа ся викликала була кризу мінїстерску в Норвеґії і єї залишено, але в 1863 р. порушено знову а тодї зажадала Норвеґія, щоби ревізию сеї справи віддати комісиї, зложеній по сїм членів з кождого правительства. Так і зроблено в 1865 р. В 1867 р. виготовлено новий акт державний і предложено єго парляментам обох держав, але в 1871 оба єго відкинули. В Норвеґії доказували, що проєкт установляє занадто богато спільного а в декотрих точках не задержана повна рівність обох держав і має бути обкроєна не зі взгляду на число населеня або на продукцию. Нерівність добачувано іменно в тім, що резиденция короля мусить бути в Штокгольмі а мінїстром справ заграничних мусить бути Швед. При смерти короля Кароля V. в 1872 не була полагоджена нїяка з тих справ, анї справа намістництва анї ревізия державної грамоти. Король Оскар I., на котрого Норвежцї були здали ся, спонукав в 1873 р. обох своїх мінїстрів до вдоволяючого залагодженя спору. Норвеґска рада державна сама ухвалила була норвеґский закон о скасованю намістництва, а Швеция опісля зрекла ся того, щоби сей закон предкладати спільній радї. Новий мінїстер державний одержав предсїдательство в правительстві в Християнії а другий новеґский мінїстер державний, як то було постановлено вже в 1814 р., мав бути при королю підчас єго побуту в Швециї, так що король міг кождої хвилї радити спільно з норвеґскою радою державною.

Із сего вже видимо аж надто ясно, що цїла історія норвеґско-шведскої унїї була лиш одним майже безперервним рядом борб, виходячих із сьвідомости Норвежців того, що они мимо признаної в державній грамотї рівноправности свого краю суть підчинені більшій Швециї. Цїлий хід історії то безнастанна борба Норвеґії о виборенє становища, яке їй в теориї було вже давно признане, а котрого Швеция не хотїла так легко признати, бо не могла того забути, що їй колись давно Норвеґію „відступлено“, хоч по правдї Норвеґія від самого початку тому відступленю противила ся і не хотїла, щоби о нїй без неї рішано. Але заразом і видимо із сего, як навіть і „братний“ нарід, вихований в давних традициях заборчої, просто сказавши розбишацкої полїтики, не хоче, просто не годен зречи ся тих прав, які надає сильнїйшому лиш сама груба сила, а другий „братний“ нарід в виду того, скоро слабший, стає безсильний і якийсь відклик до спільного походженя, до близького спорідненя не поможе тут єму нічого, скоро він сам не зможе власними силами оборонити своїх прав. Єсть се старе а вічно правдиве правило, яке коротко убрала в слова наша народна приповідка: „Брат собі рад, а сестра собі несла“. Навіть найблизше споріднені народи, так само, як між поодинокими людьми найблизші свояки, рідні брати, хотять жити своїм окремим житєм. А коли вже раз дійдуть до тої сьвідомости окремого житя, то нема иншої сили, котра би їх удержала в згодї і єдности, як лиш взаїмне признанє повної рівноправности. Всяке старшованє, хоч би иноді мало й найлїпші наміри, доводить до незгоди а вже певно до роздору і братоубийчої ворожнї, скоро один нарід титулом спорідненя зачне другому відмавляти прав самостійности і силує єго так і то робити, що уважає лиш зі свого становища за добре і відповідне.

Як між поодинокими свояками, так і між близько спорідненими народами заводить ся того рода борба найчастїйше і можна сказати майже завсїгди там, де близькі свояки на спільнім ґрунтї не могли або й не уміли станути окремо о власних силах і в котрих сама природа поклала вже такі ріжницї, котрих нїякі штучні способи не можуть затерти. Се бачимо найлїпше на тих многих народах славяньского походженя, котрі хоч і близько споріднені з собою, не можуть погодити ся з собою, бо кождий з них хоче жити своїм окремим житєм. Всяка теория о якійсь спільности і виходячій з того єдности не поможе тут нічого. Захвалюваний до недавна панславізм, хоч би й найкрасший в теориї, не міг і не зможе спинити від ворогованя одних славяньских народів против других, скоро кождий з них не стане самостійний. В такім случаю лиш зовсїм природно, що користає третий, бо тодї злука на основі спільности походженя навіть під окликом спільної оборони стає просто не можлива. А хибаж між поодинокими людьми не буває так, що неодин погодить ся далеко скорше з зовсїм чужим чоловіком як з найблизшим свояком? Для народу, що змушений жити в племінній борбі найлїпше длятого, коли він, о скілько то можна, уникає тої борби а передовсїм старає ся розвивати свої власні сили і лиш то одно має головно на цїли. Найлїпшою і найуспішнїйшою обороною в племінній борбі єсть як найбільший розвиток своїх власних народних сил. Се й найлїпше зрозуміли Норвежцї і через то стали они, хоч чисельно й слабші, так сильними, що не боять ся нинї, щоби їх тепер чи коли небудь Шведи або й Данцї зовсїм позбавили народного житя. Розірванє давної унїї єсть, здаєсь, вже послїдним актом їх національної борби зі Шведами, а коли тепер прийде до нової злуки, о чім не можна сумнївати ся, то она буде певно сильнїйша як давна унія, бо буде опирати ся на повній рівноправности.

Безпосередною причиною до розірваня шведско-норвеґскої унїї стала ся борба о консуляти, котра веде ся якраз повних двайцять лїт. Борба тота розпочала ся ще в 1885 року. Основні закони обох краів віддали веденє справ заграничних королеви і надали єму свободу поручати кому небудь, щоби він приготовляв ті справи і предкладав єму до порішеня. Внаслїдок того вибрав був король шведского мінїстра справ заграничних на свого дорадника, але так само міг був вибрати й якогось Норвежця. Швеция змінила ту постанову, бо ухвалила, що справи заграничні має залагоджувати виключно лиш ш в е д с к и й м і н і с т е р для справ заграничних

$7^3/_4$ рано два арештанти, П. Лужаньский і П. Павлюк. Оба они були заняті на подвірю вязниці і скориставши з того, що нїхто на них не уважав, перескочили мур від улиці і утїкли в сторону Клепарова. Оба були одіті в арештантску одїж.

— **Случайне удушенє дитини.** З Самбора доносять: В Лужку долїшнім селянка Фрузя Грицьків, кормила 6-тиждневу чужу дитину приняту на виховане і разом з нею заснала в ліжку. Коли рано обудила ся, дитина була вже нежива. Як показало ся, Грицьків задушила дитину в снї тягаром свого тіла.

— **Скаженина** появила ся між псами у Львові. Онегди покусав на ул. Оссолиньских скажений пес 9-лїтного хлопця Губера. Поліцаят пса убив, а на ветеринарії сконстатовано, що пес був скажений. — В суботу знов покусав пес підозрілий о скаженину і держаний у гицля від кількох днів під доглядом наробка Петра Юцака в хвили, коли той чистив его клїтку. Товариство ратункове уділило покусаному першої помочи. Оба покалїчені будуть вислані на лїчене до заведеня дра Буйвіда в Кракові.

— **Пропав без вісти.** Львівский бляхар Клим Дашкевич, замешкалий під ч. 8 при улици Театральній, донїс поліциї, що его служачий, Кирило Сколуба, не знаючий Львова, вийшов онегди з дому о годинї 9-ій вечером і доси не вернув. Сколуба має 17 лїт, є дуже малого росту і має темне волосе. Має дитинну мову.

— **Дезертир.** Команда войскова донесла до львівскої поліциї, що в суботу дня 17 с. м. утїк з касарнї артилериї у Львові канонїр 11 полку Антін Голлїгер.

† **Померли:** В Празї ческий Вячеслав Томек, ческий історик і визначний дїятель, б. професор австрийскої історії на фільософічнім виділї праского университету, в понедїлок дня 12 с. м., в 88-ім роцї житя; — Константин Мартинович, майор 11-го полку драґонів в 54-ім роцї житя в Мостах великих; — У Вроцлаві на Шлезку славнозвістний оператор і професор тамошного университету др. Микулич, на рака в жолудку.

Телеґрами.

Будапешт 20 червня. Президент кабінету бар. Феєрварі і нові міністри зложили візити провідникам сторонництв і президентови сойму. Вчера був бар. Феєрварі у Кошута.

Будапешт 20 червня. Начальний комітет опозициї відбув вчера $2^1/_2$-годинне засїданє, на котрім однодушно ухвалив, аби новому правительству, скоро оно лиш представить ся палатї, висказати вотум недовіря. Відчитано дотичне внесенє, котре поставить Кошут в соймі.

Прага 20 червня. „Narod. Listy“ впевняють, що по першім читаню буджетової провізориї барон Ґавч зложить заяву іменем правительства о заснованю ческого университету на Мораві.

Рим 20 червня. Папа видав енциклїку до італїяньских епископів в справі діяльности християньско-демократичних вірних і духовеньства.

Варшава 20 червня. Echo de Paris доносить з Петербурга, що там розійшли ся вісти о великій битві в Манджуриї. Японцї перейшли на цїлій лінії до офензиви, а Линевич мусїв уступити з своїх передних становищ. — Також з инших сторін потверджують, що положенє росийских войск в Манджуриї дуже тяжке.

Варшава 20 червня. Тутешні жиди, дізнавши ся, що жидів виключено від участи в представительстві народнім, устроїли в божницях демонстрациї. Часть їх вийшла на улицю з червоним прапором. Войско розігнало демонстрантів, котрі відтак зібрали ся на иншім місци. Прийшло до борби, в часї котрої войско вистрілило. Убито двох жидів.

Вашинґтон 20 червня. Японьский посол Такагіра повідомив президента Рузвельта, що до дня 1 серпня японьский повномочник буде міг прибути до Вашинґтону. Коли Росия на то згодить ся, то тодї може зібрати ся конференция. Росийский амбасадор Кассінї по візитї, зложенім в Білім Домі, заявив, що переговори ведуть ся без перешкоди.

Атени 20 червня. Позаяк король бажає, аби Делїянїсти полишили ся при кермі для переведеня економічної проґрами, підійме ся утвореня нового кабінету Раллїс разом з Епамінондом Делїянїсом, братанком померешого міністра.

і постановила, що справи дипльоматичні мають бути предкладані королеви в присутности трох шведских міністрів, між котрими мусить бути президент міністрів.

Так змінила Швеция конституцийну постанову в тій цїли, щоби й залагоджуванє справ заграничних, котре доси було особистим дїлом короля, поставити під контролю парляменту. Ся зміна конституциї стала правосильною а за то скріпленє шведского впливу в дипльоматичних справах не удало ся Норвеґії нїчого виторгувати. Жаданє Норвеґії, щоби она в залагоджуваню справ заграничних була поставлена на рівнї зі Швецию, не сповнило ся й в 1886 р., бо Швеция предкладала утворити спільне міністерство для справ загранчих а Норвеґія не хотїла на то пристати.

Щоби тим лекше і скорше дійти до цїли, розділила Норвеґія спорну справу на дві части: відділила в залагоджуваню справ заграничних справи консулярні від чисто дипльоматичних і домагала ся насамперед основаня власних консулятів. Норвежцям здавало ся, що се буде можна тим лекше осягнути, що анї грамота державна, ані ніяка инша умова не обовязували удержувати зі Швецию спільні консуляти. Комісия зложена із знатоків висказала ся в 1891 р. за такою реформою та головно зі взгляду на величезний розвій норвеґскої фльоти торговельної і на економічну самостійність Норвеґії. В 1892 р. взяв ся стортінґ до сеї справи і розпочали ся були переговори, котрі однак не довели до нїчого головно для того, що помішано з собою справу консулятів і справу дипльоматичної репрезентациї за границею. Послїдні переговори відбували ся в 1902 року за почином шведского міністра для справ заграничних Ляґерґайма прихильного Норвежцям і довели були до того, що порішено основати для обох держав окремі консуляти з тою постановою, щоби консулї кождої держави стояли під верховною властию своїх домашних начальств а специяльні консулї мали стояти під властию міністра для справ заграничних.

Сю угоду приняли були в Норвеґії з великим вдоволенем, але в Швеції спротивила ся тому велико-шведска партия і міністер Ляґерґайм мусїв уступити. Тим часом Норвежцї виготовили були в маю 1904 р. проект закона о відношеню специяльних консулїв до послів при заграничних дворах, а в грудни 1904 поставив шведский міністер справ заграничних Бострем шість доповняючих жадань, котрі в понятю Шведів мали бути лиш „запорукою“ а котрі Норвежцї уважали за пониженє Норвеґії до степеня „зависимого краю“. Тепер і ся проба заведеня згоди розбила ся. Дня 8 лютого с. р. подав норвеґский президент міністрів в сторгінґу урядово до відомости, що переговори розбили ся і піддав гадку ревізиї постанов унії, щоби можна винайти нову свобіднїйшу форму для спільного дїланя обох народів. Стортінґ однак тому спротивив ся і рішив ся залагодити справу консулярів. Тодї президент міністрів Гаґеруп уступав а на его місце прийшов Міхельзен. Стортінґ казав відтак виготовити проект закона для основаня окремих консулятів а відтак ухвалив его. Тому законови відмовив король дня 27 мая санкциї а внаслїдок сего поступованя короля настала подія з дня 7 червня: відступленє Норвеґії від унії і усуненє короля з престола.

Лишає ся ще питанє, чи то усуненє короля з престола буде законне, чи зовсїм революцийне. Після грамоти державної, § 3 о виборі короля мають шведский і норвеґский парлямент вибирати окремо короля. Коли вибір випав на ріжні особи, то вибір має залагодити остаточно окрема комісия з 72 членів, по 36 з кождої держави. Тота комісия має голосувати лиш раз замкненими картками, хто має бути королем: чи той, котрого виберуть Шведи, чи котрого виберуть Норвежцї. Перед отворенем карток кладуть одну на бік, котру отвирають лиш тодї, коли би була рівність голосів і она рішає. Із сеї постанови виходило би, що коли обі сторони спільно вибирають короля, то сама одна не має права усувати короля з престола. На сім становищи стоять Шведи і доказують незаконність поступованя Норвежців.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Ц. к. уприв. галицкий акцийний

БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

у Львові.

Філії: в Кракові, Чернівцях, Тернополи. — **Експозитури:** в Станиславові, Підволочисках, Новоселици.

КОНТОРА ВИМІНИ

купує і продає всякі вартістні папери і монети по найдокладнійшім дневнім курсі, не числячи ніякої провізиї.

Біржеві замовленя

виконує ся під найприступнійшими услівями і уділяє ся всяких інформаций що-до певної і користної

вильокациї капіталів.

ВСЯКІ КУПОНИ

і вильосовані цінні папери виплачує ся без потрученя провізиї і коштів.

БЕЗПЛАТНЕ ПЕРЕГЛЯДАНЄ

чисел льосів і инших паперів підлягаючих льосованю.

ОБЕЗПЕЧЕНЄ ЛЬОСІВ

перед стратою з причини вильосованя.

Депозитовий відділ

приймає вкладки і виплачує задатки на біжучий рахунок, бере до перехованя цінні папери і уділяє на них задатки.

☛ Надто заведено на взір заграничних інституций так звані

Сховкові депозити

(Safe Deposits).

За доплатою 50 до 70 К річно депозитар одержує в сталевій панцирній касї сховок до виключного **ужитку** і під власним ключем, де **безпечно а дискретно** може переховати своє майно або важні документи. В тім напрямі починив банк гіпотечний як найдальше ідучі зарядженя.

Приписи дотично сего рода депозитів можна одержати безплатно в депозитовім відділї.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).